

EL FIL DE LA NOTÍCIA

El calendari

■ No sé si també se n'han adonat, però aquest any escassegen més que mai els calendaris. M'ha costat Déu i ajuda trobar-ne un parell amb la mida de sobretaula, i amb pàgines mes a mes. Fins ara, cada any, podia escollir i els que no utilitzava eren per als altres companys o fins i tot anaven a parar al contenidor de paper per reciclar. De fet, encara avui estic esperant trobar-ne un on la mida del dia de la setmana et permet apuntar tres o quatre coses i és una agenda visual molt efectiva o almenys ho ha estat per mi en els darrers anys. Em diuen que el fenomen de l'escassetat de calendaris pot ser degut tant a la crisi econòmica -les empreses han retallat despeses!- com per la utilització de les agendes electròniques a través d'ordinador i telèfon mòbil amb aquestes prestacions. Personalment no m'hi acostumo i l'agenda o el calendari, com el diari i els llibres, han de ser en paper, per poder-les tocar, acaronar, fins i tot sacsejar!

Que els calendaris, malgrat tot, tenen futur, m'ho fa pensar l'èxit que assoleix any rere any, el **Calendari dels pagesos**. L'any passat va celebrar el 150è aniversari i manté un estil inalterable amb el pas dels anys -m'atreveria a dir dels segles-, ja que disposa d'un format ben allunyat d'allò que en diríem el disseny... Repassol'edició del 2012 i, com és habitual, ens trobem mes a mes -al costat del santoral del dia i de les dades horàries referents a la sortida i posta tant del sol com de la lluna- un conjunt de prediccions meteorològiques que sempre m'han cridat l'atenció pel fet d'haver estat escrites amb tanta antelació. La veritat, però, és que mai m'he proposat corroborar la seva veracitat, tot i que és fàcil que les encertin...

Aquest any han començat molt bé. Pel dia 1 de gener la previsió apuntava vents freds i així ha estat. Per aquest dilluns, sembla que no tant, ja que ens indiquen "temps insegur". Per al 16 de gener s'anuncia que baixen les temperatures, per al 23 que hi haurà fredor -cal recordar que és la Setmana dels barbuts, tradicionalment una de les que registra les temperatures més baixes de tot l'any- i per al dia 31 adverteixen des del *Calendari dels pagesos* que hi haurà "neu a la muntanya". Bé, aquesta, segur que l'encerten de ple... I així van seguint les prediccions -a raó de quatre o cinc per mes- al llarg de tot l'any.

De l'edició d'enguany crida l'atenció el calendari de fruita de temporada, una cronologia que explica i aconsella mes a mes la fruita que es produeix dins del territori més proper al consumidor, de manera estacional i sense forçar el cultiu amb cap mitjà que no sigui el natural, és a dir taronges navel al mes de gener, cireres a finals d'abril, albercocs al juny o pomes al setembre són algunes de les recomanacions del calendari. Cap altra cosa que allò que ens recomanen els nutricionistes i els gastrònoms d'ara. I, com és habitual, aquesta històrica publicació que s'havia convertit en un element de referència dels nostres avantpassats, hi ha un munt de dites populars mes a mes. Reprodueixo les del gener: "Pel

Com el diari i els llibres, han de ser en paper, per poder-lo tocar, acaronar...

gener no et separis del brazer", "Pel gener, així que matineja ja vespreja", "No és bon gener si no es glaça l'aigua en un calder" i "Guarda llenya al llenyer, per quan arribi el febrer". També manté inalterable la seva portada (a la foto) des de l'any 1874. Reprodueix una roda perpètua sobre el pronòstic anual del temps que s'ha convertit en una veritable icona de la publicació. El 2012, per a l'agricultura, serà un any estèril. Paraula del *Calendari dels pagesos*! ■

Josep M. Bernils
jmbnils@horanova.cat

REVISTA DE PREMSA

ESTEVE CARRERA / EL PUNT-AVUI

2 de gener de 2012

Les foques

■ Fins als anys 40 hi havia foques a la costa catalana i l'última va ser vista el 1973 al cap de Creus. Van desaparèixer com moltes altres espècies, víctimes de la persecució humana i ara tocaria recuperar-les, aquest és el missatge del naturalista Jordi Sargatal. "Avui estem en condicions de crear projectes de reconciliació amb la natura, la foca és un aliat, tant per als pescadors com per al sector turístic", insisteix Sargatal.

La cala Jugadora al cap de Creus té les característiques idònies per reintroduir cries de vell marí, o foca monjo, l'espècie comuna de la Mediterrània: és una cala a recer, fàcil de tancar des del mar, i amb possibilitat d'apropar-hi el públic de manera controlada des de terra. El paratge de l'Estartit i l'àrea protegida de les Medes també s'hi podria prestar. (...) Per a Jordi Sargatal, la reintroducció de la foca a les aigües de la costa catalana no només s'ha de plantejar com a repte de recuperació d'espècies desaparegudes, sinó com un element de dinamització econòmica i d'un turisme de natura.

Els primers passos es van fer a mitjan any 2000 des de la Fundació Territori i Paisatge -de la qual Sargatal era director-: es va fer un estudi de viabilitat de recuperació i reintroducció del vell marí i es van engegar les primeres fases d'aquell pla. Les colònies de foques que han sobreviscut fins avui a la Mediterrània s'havien anat reduint en uns 250 exemplars al litoral grec i algunes poblacions més petites i disperses al nord d'Àfrica. Originalment l'hàbitat de les foques són les platges obertes, però s'han anat refugiant i criant en coves, precisament per fugir de la persecució humana. ■

OPINIÓ

Quan apagues el televisor se t'engega el cervell

■ "Quan apagues el televisor se t'engega el cervell" és una frase que els propietaris d'un establiment de la dreta de l'Eixample de Barcelona tenen penjada a l'aparador des de fa molts anys, i sempre m'ha agradat perquè és d'aquelles frases que fan pensar. I això és bo. És una frase que ens està dient que totes les hores que romanem davant del televisor són hores que tenim el cervell desconnectat. De tota manera, cal preguntar-se: és cert, això? És una cosa inútil la televisió? És un estri perfectament prescindible al qual concedim una importància desmesurada?

La frase que he citat és una *boutade*, naturalment, però estic segur que són moltes les persones que en comparteixen el sen-

tit. Jo només el comparteixo parcialment. M'agrada el seu enginy i el seu esperit, però el que diu no és del tot cert. És veritat que no resulta fàcil trobar-hi continguts d'un cert nivell, a la televisió, però també ho és que desconeixem molts dels que sí que en tenen, de nivell. Hi ha persones que l'engeguen compulsivament i n'hi ha que ho fan perquè els incomoda el silenci o perquè els espanta estar soles amb si mateixes. Per a aquestes persones, la televisió és una taula de salvació, un membre més de la família, com ara el gos, el gat o el canari. N'hi ha, fins i tot, que la mantenen engegada encara que no la mirin. I el més paradoxal és que si hom els pregunta què en pensem de la televisió, la seva resposta

sol ser aquesta: "Mai no fan res que valgui la pena". Aleshores, com és lògic, la pregunta immediata hauria de ser: "I quina cadena miren, vostès?". Més que res, perquè no és igual mirar el Canal 33 que TV3 i no és igual mirar TV3 que les televisions espanyoles.

És cert que TV3 té programes barroers, hispanocèntrics i espanyolitzadors com per exemple l'*Alguna Pregunta Més?* (APM), que produeixen vergonya aliena, però el conjunt de la programació és infinitament superior al de les cadenes del país veí. Per tant, la frase "quan apagues el televisor se t'engega el cervell" no s'ajusta a la veritat. Una bona part de les pel·lícules que arriben a les nostres pantalles, per exemple, tenen

uns nivells molt baixos de qualitat i no per això diem que el cervell s'apaga quan comença una pel·lícula. La qüestió rau en la pel·lícula que hem escollit. Al capdavall, de la mateixa manera que el cinema, malgrat la molta púrria que ens arriba, no és intrínsecament dolent, tampoc no ho és la televisió. Tot depèn de la pel·lícula i del programa que escollim. Per això només hi ha una manera de veure bon cinema i bona televisió, i és fent-ho amb caràcter selectiu. La desconexió entre televisió i cervell només es produeix quan engeguem la primera sense criteri. És a dir, sense utilitzar el cervell. ■

Víctor Alexandre
Periodista i escriptor